

SUNILAN ASUINALUEEN YMPÄRISTÖSUUNNITELMA ASUNTO OY VALLINIEMENMÄKI

ASUNTO OY VALLINIEMENMÄKI

ALUE

Asunto Oy Valliniemenmäen alue koostuu kolmesta tontista, jotka rajautuvat etelässä Valliniemenkatuun, lännessä ns. Aallon majaan (entinen sauna- ja pesularakennus), pohjoisessa puistoalueeseen ja urheilukenttään sekä idässä Alvar Aallon katuun.

RAKENNUKSET

As Oy Valliniemenmäki käsittää seuraavat rakennukset:

- Mäntylä ja Honkala (1937-38) ovat Sunilan ensimmäiset työläisten asuintalot. Kaksikerroksiset talot koostuvat kuuden asunnon lamelleista siten, että kukin porrasyöttää kahta peilikuvaksiota $\approx 45\text{m}^2$ ja yhtä yksiötä per kerros. Rakennukset porrastuvat lamelleittain maaston mukaan sekä pysty- että vaakasuunnassa. Tämän lisäksi pitkät rakennusmassat on jaettu osiin julkisivuista esiin työntyvin seinäosuuksin. Julkisivut ovat kevytbetoniharkkoa joka on slammattu ja valkoiseksi kalkittu siten, että muuraskuvio näkyy. Tämän karheen ohutrappauksen vastapainona toimivat puuosat: ikkunauhat, joiden umpiosat on verhottu pyörölistapaneelilla sekä parvekkeiden suomupaneelikaiteet. Kokonaisuus on yhtäaikaan virtaviivaisen moderni, kotoisan karhea ja luonnon muotoja herkästi myötäilevä.
- Vuonna 1947 valmistunut kolmikerroksinen Kuusela on täysin erilainen rakennus. Sen murrettu harjakatto, tiilimuuriin puhkaistut ikkunat, jyhkeät, hirsimäiset parvekkeitaiteet ja eripaksuisten ja -suuntaisten puuriukujen kannattamat sisäänkäyntikatokset kielivät sodan jälkeisen ajan romanttisesta suuntauksesta mutta myös materiaalipulan ym. rajoitusten aiheuttamasta paluusta perinteisempiin rakennusmenetelmiin. Kuuselan punatiilijulkisivu on slammattu ja kalkittu valkoiseksi samalla tavalla kuin Mäntylän ja Honkalan harkkopinnat.

Rakennukset on sijoitettu etelä-pohjoissuuntaisina pienen kulmaeroin siten, että Valliniemenkatua pitkin idästä lähestyttäessä eteläpäädyt muodostavat lomittuvan ja nousevan sarjan. Lännessä, Sunilantieltä katsoen Mäntylän ja Honkalan pitkät valkeat hahmot näkyvät kumpareen päältä kauas.

PIHAT

MAISEMA JA ISTUTUKSET

Alue on pääosin mänty- ja sekametsää, mäntyä kasvavaa nurmikkoa ja sorapäälysteistä piha-alueita. Luoteessa aluetta rajaa Aallon majalta lähtevä, puistotietä reunustava graniittilohkareista ladottu tukimuuri. Maanpinta laskee loivasti kaakkoon. Rakennusten väliset alueet ovat nurmikkoa. Maisemaa rytmittävät korkeiden honkien rungot. Pensas- ja koristekasvi-istutuksia esiintyy maltillisesti. Kuuselan ja Honkalan välissä on maantäytöstä kielivä pengermä, jonka päältä kulkee polku talosta toiseen. Polku sivuaa pitkää jasmiini-aitaa, joka kääntyy rajaamaan Honkalan pihaa itäpuolelta. Sisäänkäyntipuolen pihat ovat sorapintaisia. Talojen pohjoispäässä hoidettu nurmikko vaihtuu metsiköksi, jossa vallitsevien mäntyjen välissä kasvaa lehtipuita. Kuuselassa on otettu esille sisäänkäyntien väliset punagraniittikivistä ladotut polut, jotka olivat jääneet soran alle. Kuuselan pihalle on istutettu alppiruusuja. Kuuselan pysäköintipaikan ja Alvar Aallon kadun väliin on istutettu pensashikkirivi. Kuuselan eteläpäädyn oleskelupaikkaa on myös rajattu puu- ja pensasistutuksin. Asukkaiden tekemiä koristeistutuksia esiintyy talojen sivuilla. Lisäksi keväisin sisäänkäyntien yhteyteen ilmestyvät kukkalaatikot.

TOIMENPITEET

Pihojen yleisilme säilytetään avoimen puistomaisena. Mäntyjen lomaan istutetaan uusia männynntaimia korvaamaan aikanaan poistuvia vanhoja puita. Näkymät männynrunkojen lomitse säilytetään. Maltilliset pensasistutukset esim. leikkipaikkojen, jäteaitauksen, matontamppaus-, grillaus- tai pyykinkuivauspaikkojen yhteyteen ovat mahdollisia ja toteutetaan piirustuksiin merkittävät kasvityyppejä ja sijoituksia noudattaen. Aitamaiset rivi-istutukset eivät pääsääntöisesti sovellu, vaan pensaat istutetaan pieninä ryhminä. Vanhaa jasmiini-aitaa voidaan kuitenkin tarvittaessa jatkaa hieman pyykinkuivauspaikan suojaksi. Sisäänkäyntien yhteyteen perustetaan nurmialueet jotka rajataan lattateräksellä.

PYSÄKÖINTI

Kunkin talon pihalle johtaa liittymä Valliniemenkadulta. Pysäköinti on järjestetty talokohdaisesti sisäänkäyntisivun edustalle.

TOIMENPITEET

Pysäköinti säilytetään pääsääntöisesti ennallaan. Pysäköintialueen ja nurmen raja siistitään esim. metallireunuksella.

PINTAVEDET

Mäntylän ja Honkalan pulpettikattojen vedet on johdettu räystäskourujen ja syöksytörvien kautta maahan rakennusten länsi- eli puiston puolelle. Kuuselan harjakattojen vedet on johdettu osittain sisäänkäyntipihan puolelle. Kaksi syöksytörveä on sijoitettu sisäkulmiin. Kaikissa taloissa on ongelmana, että maa tai kallio viettää paikoitellen taloon päin. Pahimmillaan kallioleikkaus on hyvinkin lähellä sokkeliä ja tekee veden poisjohtamisen haasteelliseksi. Nämä ongelmat ilmenevät sateisena aikana kellaritilojen kosteutena ja hajuna.

TOIMENPITEET

Sadevesien lammikoituminen sokkelien ja sisäänkäyntien eteen torjutaan ensisijaisesti maanpinnan kallistussuhteita säätämällä ts. poistamalla soraa. Tarpeen vaatiessa sadevedet voidaan myös viemäroidä siten että sisäänkäyntien yhteyteen asennetaan valurautaritiilillä varustetut sadevesikaivot, joista vesi johdetaan tontin alavaan osaan kaivettavaan kivipesään, hulevesikasettiin tms. Kuuselan sisäänkäyntipihan ja A- ja D-portaan väliset kattovedet johdetaan syöksytörvista ritiläkaivojen kautta sadevesiputkiin ja keskeemmälle pihaa asennettavaan kivipesään tms. Puiston puolelle voidaan asentaa sadevesiviemärointi. Vedet johdetaan ahtaimmasta kohdasta molempiin päätyihin ja siitä kivipesiin tms. Vaihtoehtona voidaan ahtaimmissa paikoissa soveltuvin osin johtaa putket sisäkautta. Esim. Honkalan ja Mäntylän länsisokkelin luona on tähän soveltuvia teknisiä tiloja. Kevyempänä vaihtoehtona sadevedet voidaan johtaa kauemmaksi sokkelista asentamalla graniittiset loiskekourut syöksytörvien alle. Kourujen päihin voidaan tehdä pienet, kourukohtaiset kivipesät.

JÄTEHUOLTO

As Oy Valliniemenmäen jätehuollon järjestäminen mielekkäällä tavalla on osoittautunut haastavaksi johtuen avoimen maiseman ja näkymien herkkyydestä. Monenlaisia katossijoituksia on tutkittu. Maisemallisesti hyväksyttävät sijoituspaikat tuottavat pitkiä haku-reittejä kapeiden pihojen läpi. Lopulta on päädytty rakentamaan Mäntylälle ja Honkalalle yhteinen jäteaitaus Honkalan eteläpäädyyn. Kuuselan jätehuolto on järjestetty yhdessä As Oy Sunivallin kanssa. Yhteinen jätekatos on Kotkan kaupungin poikkeusluvan turvin rakennettu Alvar Aallon kadun ja Juurelankadun yhtymäkohtaan puistoalueelle.

TOIMENPITEET

Honkalan ja Mäntylän jäteaitauksen ympärille istutetaan pensasaidanne, esim. pihajasmike. Kuuselan jätehuolto hoituu As Oy Sunivallin kanssa yhteisen jätekatoksen avulla.

RAKENTEET, KALUSTEET JA VARUSTEET

Pihat on mahdollisesti jo alun perin varustettu tukevin, teräsputkesta tehdyin matontamppaustelinein, kaksi kappaletta per talo.

Pihoille on perustettu oleskelupaikkoja erilaisine keinuineen, penkkeineen ja pöytineen. Mäntylän pohjoispäädyn ja urheilukentän vieritse kulkevan muurin väliin on perustettu grillipaikka, jota on kevyesti rajattu pensasistutuksin. Kuuselan eteläpäädyn alueelle on perustettu oleskelualue. Sen keskeinen elementti on katettu penkkikeinu, jonka muotokieli on ristiriidassa ympäristön kanssa. Lisäksi on tukeva puupöytä ja kaksi halaspuolikaspenkkiä. Oleskelualueen yhteydessä on myös vanha tamppausteline. Toinen on purettu.

TOIMENPITEET

Koska mattojen tamppaustarve on vähentynyt, ehdotetaan, että kunkin talon toinen tamppausteline varustetaan koukuin ja muutetaan pyykinkuivaustelineeksi. Kuuselan kohdalla purettu teline asennetaan mahdollisuuksien mukaan uudelleen. Oleskelu-pyykinkuivaus- ja matontamppausalueet sekä niille johtavat polut päällystetään punagraniitti- tai liuskekiveyksellä nurmisaumalla. Kuuselan ja Honkalan välisen polun varrelle voidaan perustaa uusi grillaus/oleskelupaikka samalla periaatteella.

VALAISTUS

Sisäänkäynnit on valaistu katoksiin asennetuilla lampuilla. Muu pihavalistus on hoidettu muutamalla tolppavalaisimella. Kuuselan ja Honkalan välisen polun varrella on vanha valaisintolppa.

TOIMENPITEET

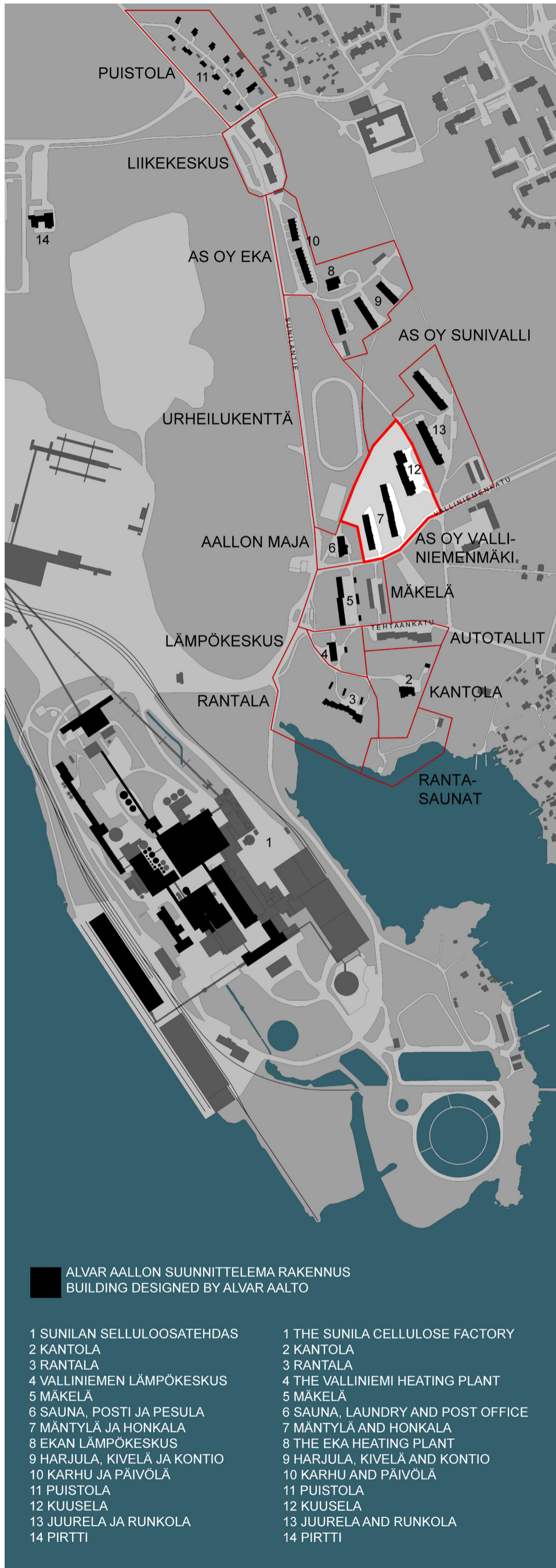
Kuuselan ja Honkalan välisen polun varrella oleva vanha valaisintolppa kunnostetaan ja varustetaan mahdollisimman lähellä alkuperäistä olevalla valaisimella.

VÄRITYS

Alueen värimaailma on alun perin pääosin koostunut rakennusmateriaalien väreistä: valkoiseksi kalkittu ohutrappaus, luonnonvärinen tai kuultosävytetty puu ja kiveysten punagraniitti. Ulkovarusteiden väryksestä ei ole tietoa. Rakennusten puuosat on arvioitua 1960-luvulla maalattu tummanruskeiksi, lähes mustiksi.

TOIMENPITEET

Värytyksen tulee olla hillitty ja huomaamaton. Tumma väryys varmistaa, että ulkovarusteet sulautuvat maisemaan, eivätkä kilpaile huomiosta rakennusten kanssa. Kaikki alueen metalliosat maalataan yhtenäisesti himmeällä mustialla tai tummanharmaalla maalilla. Puuosat käsitellään yhtenäisesti sovittuun tummaan sävyyn, esim. Kuuselan ulko-ovissa käytetty tummanruskea tai annetaan luonnollisesti harmaantua.

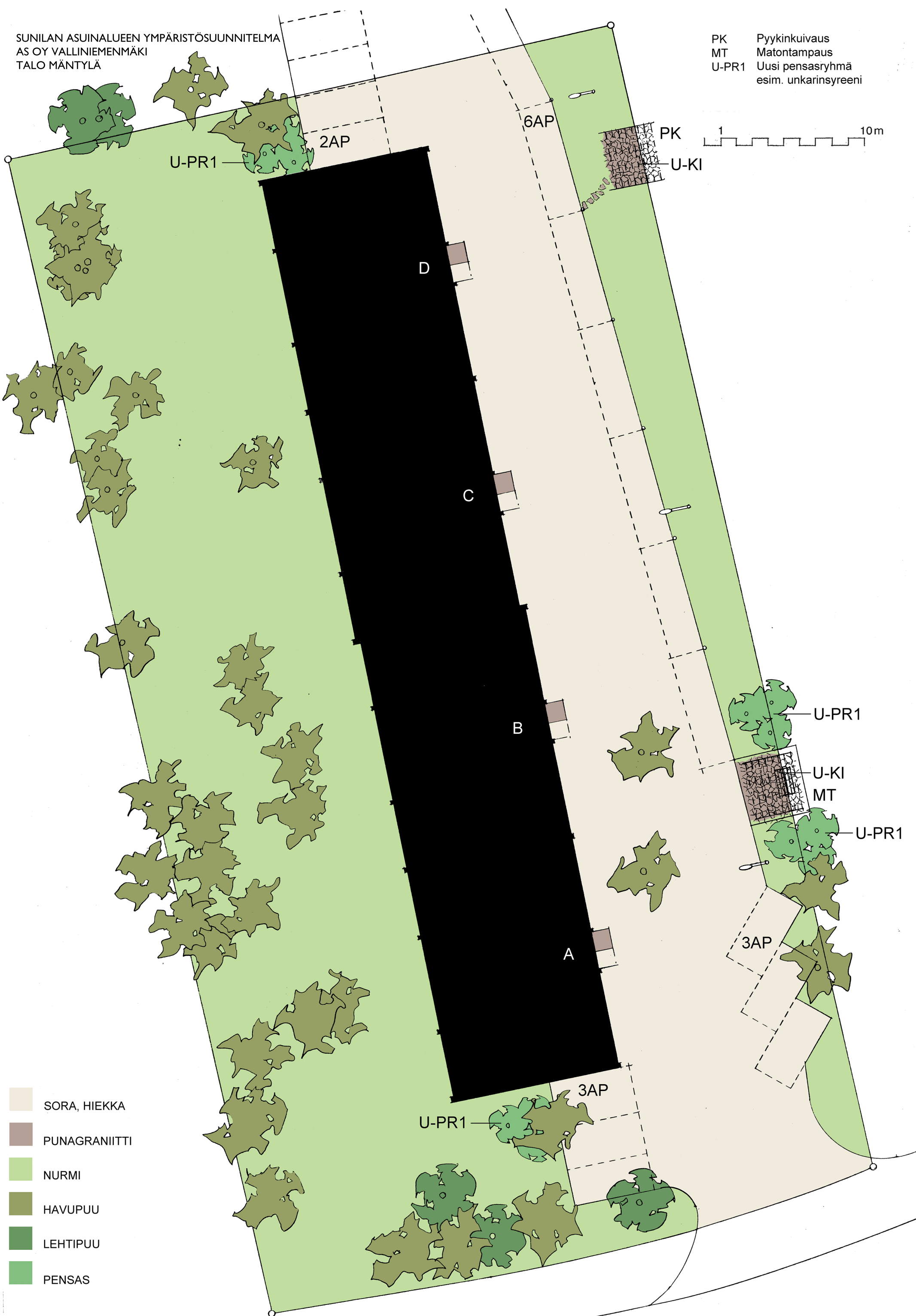
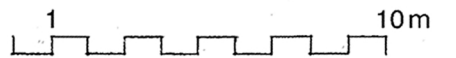

Kuusela kuvattuna kaakosta 2019.

Mäntylä ja Honkala kuvattuna kaakosta 2019, ennen jäteaitauksen valmistumista.

As Oy Valliniemenmäen sijainti Sunilan asuinalueen opaskartalla.

- SORA, HIEKKA
- PUNAGRANIITTI
- NURMI
- HAVUPUU
- LEHTIPUU
- PENSAS

SUNILAN ASUINALUEEN YMPÄRISTÖSUUNNITELMA
 AS OY VALLINIEMENMÄKI
 TALO HONKALA

- SORA, HIEKKA
- KUORIKE
- ULKOKALUSTEET JA -VARUSTEET
- PUNAGRANIITTI
- NURMI
- HAVUPUU
- LEHTIPUU
- PENSAS

- PK Pyykinhuuhto
- MT Matontampaus
- U-PR1 Uusi pensasryhmä, esim. unkarinsyreeni
- U-PR2 Uusi pensasryhmä, esim. hovijasmike, unkarinsyreeni, lumipalloheisi
- U-PR3 Uusi pensasryhmä, esim. pihajasmike
- U-KU Uusi kuorike
- U-HI Uusi hiekkalaatikko
- U-MR Uusi metallireunus

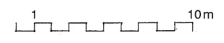
1 10m

SUNILAN ASUINALUEEN YMPÄRISTÖSUUNNITELMA
 AS OY VALLINIEMENMÄKI
 TALO MÄNTYLÄ

- SORA, HIEKKA
- KUORIKE
- ULKOKALUSTEET
- PUNAGRANIITTI
- NURMI
- HAVUPUU
- LEHTIPUU
- PENSAS
- UUSI ISTUTUS

- PK Pyykinhuuhaus
- MT Matontampaus
- U-PR1 Uusi pensasryhmä, alppiruusu
- U-PR2 Uusi pensasryhmä, esim. hovijasmike, unkarinsyreeni, lumipalloheisi
- U-PR3 Jasmiiniaidan mahd. täydennysistutus
- U-KU Uusi kuorike
- U-HI Uusi hiekkalaatikko
- U-MR Uusi metallireunus

Oleva pensashahkiki-istutus

alppiruusu

vanha kiveys

vanha jasmiiniaita

grillipaikka

U-MR

U-PR3

MT

U-KI

pihakeinu

U-PR2

PK

U-KI

grilli

U-PR2

U-KI

U-PR3